

TWORZYWA SZTUCZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-79
	Taśmy samoprzylepne z tworzyw sztucznych	6419-05.08
	Oznaczenie przyczepności liniowej do stali pod kątem 180°	
		Grupa katalogowa X 26

1. Zakres stosowania metody. Metodę należy stosować dla taśm samoprzylepnych o szerokościach do 38 mm, wykonanych na podłożu z tworzyw sztucznych. Z taśm szerszych niż 38 mm należy wyciąć próbki o szerokości 25 mm.

2. Przyrządy i materiały pomocnicze

a) Maszyna wytrzymałościowa umożliwiająca prowadzenie pomiarów przy prędkości posuwu szczęki ruchomej 300 ± 30 mm/min. Pomiary należy wykonywać z dokładnością do $\pm 2,0\%$ wartości wielkości mierzonej.

Uchwyty do zamocowania płytki stalowej i końca taśmy powinny mieć szczęki eliminujące ślizganie się zamocowanych elementów lub uszkodzenia taśmy.

b) Płytki ze stali nierdzewnej ¹⁾ (pięć sztuk) powinny być wykonane ze stali zawierającej: węgla $< 0,12\%$, niklu $> 8\%$, i chromu $> 17\%$. Płytki o grubości w zakresie $1,58 \div 2$ mm powinny być dokładnie płaskie i mieć kształt prostokąta o bokach $127 \cdot 50,8$ mm. Powierzchnie pomiarowe powinny mieć twardość $130 \div 200$ jednostek w skali Brinella i być bardzo dokładnie oszlifowane i wypolerowane za pomocą specjalnych materiałów ściernych. Na krawędzi boku dłuższego płytki, w odległości 50 mm od krawędzi boku krótszego płytki, co 30 mm należy zaznaczyć pięć punktów pomiarowych.

c) Walec dociskowy ¹⁾ stosowany w celu zapewnienia stałego docisku przy naklejaniu próbek taśm na płytki.

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe p. 4.

wykonany z metalowego rdzenia o średnicy $82,5 \pm 2,5$ mm i szerokości $44,45 \pm 1,2$ mm, obłożony 6,3 mm warstwą gumy o twardości $75 \div 85$ stopni Shore'a A. Powierzchnia gumowa powinna być bardzo dokładnie oszlifowana, bez zagłębień i nierówności. Masa walca z okładziną gumową powinna wynosić 1700 ± 2 g, a łączna — wraz z uchwytem około 2 kg.

Oś walca ułożyskowana jest w metalowym uchwycie. Swobodne, ze stałą prędkością toczenie walca po powierzchni taśmy przyklejonej do płytki umożliwia zachowanie jednakowego i stałego docisku.

d) Nożyce.

e) Kuchenka elektryczna z zakrytą spiralą.

f) Szczypce metalowe.

g) Miękka bibuła do sączenia.

h) Dwie zlewki wysokie, pojemności 500 cm³.

3. Odczynniki

a) Benzyna do lakierów.

b) Metanol cz.d.a.

4. Przygotowanie próbek i przyrządów do badań

a) Próbki taśm. Rolki taśm przed badaniem należy klimatyzować w ciągu co najmniej 24 h w atmosferze o wilgotności względnej $65 \pm 4\%$ i temperaturze $20 \pm 2\%$. Próbki do badań pobiera się z rolki po odwinieciu i odrzuceniu trzech pierwszych zwojów. Taśmę odwija się promieniowo z prędkością około 300 mm/s. Z rolki pobiera się pięć próbek o długości 400 mm.

b) Płytki stalowe. Przed każdym badaniem należy płytki dokładnie oczyścić. W tym celu, za pomocą

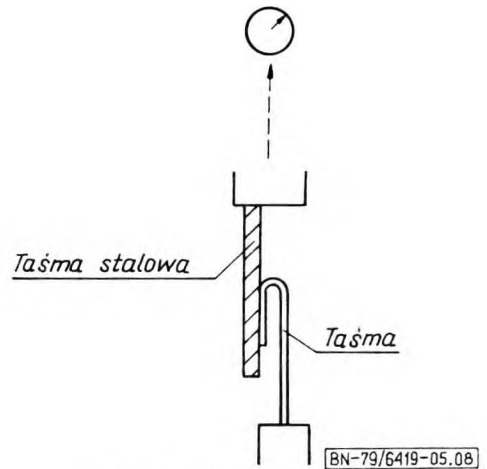
Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Tworzyw i Farb PLASTOFARB
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Tworzyw i Farb PLASTOFARB dnia 10 lipca 1979 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1980 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 21/1979 poz. 95 i Dz. Norm. i Miar nr 9/1980 poz. 46)

szczyptic zanurzyć kolejno płytki najpierw w benzynie ogrzanej do około 85°C, a po wyjęciu i osuszeniu miękką bibułą do sączenia zanurzyć ponownie na 30 s we wrzącym metanolu. Po wyjęciu osuszyć dokładnie miękką bibułą do sączenia. Do każdego badania należy stosować świeże odczynniki.

5. Wykonanie oznaczania. Próbki taśm, bezpośrednio po pobraniu należy nałożyć na wypolerowane powierzchnie płytek stalowych tak, aby odcinki taśm o długości około 125 mm pozostały nieprzyklejone po jednej stronie płytki. Następnie próbki docisnąć walcem przez przetoczenie raz wzdłuż, raz w poprzek próbki, zwracając uwagę, aby pomiędzy taśmą i płytką nie zamknąć pęcherzyków powietrza.

Prędkość przesuwania walca dociskowego powinna wynosić około 300 mm/min.

Płytkę z naklejoną próbką taśmy należy zamocować pionowo w ruchomym uchwycie maszyny wytrzymałościowej, a wolny, wywinięty o 180° koniec taśmy — w uchwycie ruchomym, w sposób podany na rysunku. Po upływie 20 min od czasu naklejenia taśmy na płytkę, próbki taśmy oderwać od podłoża. Prędkość przesuwania się szczęki ruchomej w czasie odrywania powinna wynosić około 300 mm/min. Po odklejeniu 50 mm odcinka taśmy należy wykonać pierwszy odczyt sił odrywania, a następnie cztery odczyty (co 30 mm) — w punktach pomiarowych oznakowanych na płytkach.

Schemat układu pomiarowego

6. Obliczanie wyników. Przyczepność liniową taśmy do stali (T_{180}) mierzoną pod kątem 180° należy obliczyć w N/cm wg wzoru

$$T_{180} = \frac{P_{sr}}{b}$$

w którym:

P_{sr} — średnia wartość siły odrywania taśmy od stali z pięciu pomiarów, N,

b — szerokość badanej taśmy, cm.

Wynik należy obliczyć z dokładnością do pierwszego znaku po przecinku.

Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników obliczonych dla każdej próbki.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań, Warszawa, Zakłady Tworzyw Sztucznych Żąbkowice-Erg, Dąbrowa Górnicza-Żąbkowice.

2. Dokumenty międzynarodowe i normy zagraniczne

Francja AFERA 4001 (1965) Pouvoir adhésif linéaire des rubans adhésifs sur acier inoxydable.

USA PSTC 1. 180° Peel adhesion — 1966.

Francja NF X 41-022 (1967) Protection par emballage détermination du pouvoir adhésif linéaire.

3. Autorzy projektu normy — mgr inż. Wiktoria Małaśnicka, mgr inż. Maria Sikora.

4. Płytki pomiarowe i walec dociskowy są dostarczone przez Sekretariat Stowarzyszeń Producentów Taśm, np. Pressure Sensitive Tape Consil, 1201 Waukeg Road, Glanview, Illineis 60025. USA.

151. **BN-79/6419-05/08 Taśmy samoprzylepne z tworzyw sztucznych. Oznaczanie przyczepności liniowej do stali pod kątem 180°**

zmiana 2
93.11.30

1026

1. W punkcie 4 a), wiersz 4 i 5, zamiast: o wilgotności względnej $65 \pm 4\%$ i temperaturze $20 \pm 2\%$, powinno być: o wilgotności względnej $50 \pm 2\%$ i temperaturze $23 \pm 2^\circ\text{C}$.

2. W punkcie 6 treść punktu zmienia się następująco:

6. Obliczanie wyników. Przyczepność liniową taśmy do stali (T_{180}) mierzoną pod kątem 180° należy obliczyć w N wg wzoru

$$T_{180} = \frac{P_1 + P_2 \dots P_5}{5}$$

w którym:

$P_1, P_2 \dots P_5$ — wartości siły odrywania taśmy od stali z pięciu pomiarów, N.

Wynik należy obliczyć z dokładnością do pierwszego znaku po przecinku.

3. Na stronie 2, wprowadza się p. 7 o następującej treści:

7. Wynik końcowy oznaczania. Za wynik końcowy oznaczania należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników obliczonych dla pięciu próbek z ww. dokładnością.

Dopuszcza się podawanie wyniku oznaczania w postaci graficznego zapisu siły odrywania taśmy od stali.

zmiana 1 — Biuletyn PKNMiJ nr 5/87 poz. 49

(Biuletyn PKNMiJ nr 14/93 poz. 81)

16 **BN-79/6419-05/08 Taśmy samoprzylepne z tworzyw sztucznych. Oznaczanie przyczepności liniowej do stali pod kątem 180°**

zmiana 2
86.12.29

1026

W punkcie 2b), w wierszu piątym, zamiast: o bokach 127, 50, 8 mm, powinno być: o bokach 170, 50 mm.

zmiana 1 — Biuletyn PKNMiJ nr 9/80 poz. 46

(Biuletyn PKNMiJ nr 5/87 poz. 49)